Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY
NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII. CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK) JANUARY 11, 1945 ŠTEVILKA (NUMBER) 9

Štiri mesta na Luzonu osvobojena

Ameriške čete prodrle 4 do 10 milj globoko v notranjost otoka

GL. STAN GEN. MacARTHURJA, Luzon, 11. jan. — Ameriške čete so do srede opoldne ustvarile 15 milj široko mostišče na obali otoka Luzon in prodrle povprečno štiri milje globoko v notranjost otoka, ne da bi pri tem naletele na kak močnejši odpod od strani Japoncev.

V teku prvega dneva so Amerikanci, ki so ponekod prodrli do 10 milj daleč od obale, osvobodili štiri filipinska mesta in eno zrakoplovsko polje.

Gen. MacArthur je v svojem drugem komunikeju, odkar se je invazija pričela, naznanil, da so bila štiri mostišča v Lingajskem zalivu konsolidirana v teku prvih 24 ur.

Sovražnik bil prevaran

Komunikej pravi, da sovražnik, ki je bil "popolnoma prevaran" glede namenov ameriške strategije, sedaj prinaša ojačenja z južnega konca otoka, iz česar se sklepa, da se bo odločilna bitka za Luzon kmalu začela.

Vsa znamenja kažejo, da se Japonci sedaj pripravljajo na obrambo Manile.

Novi grobovi

JOSEPH SOBOCHAN

Joseph Sobochan, star 52 let, ki je svoječasno živel v Clevelandu, je bil v nedeljo večer, ko se ga je klicalo za na delo, najden mrtev v postelji na njegovemu domu v Youngstown, O. Zapušča ženo Mary in devet otrok: Pfc. Josepha, Mrs. Anna Smith, Pfc Steve, Pvt. Frank, Pvt. Edward, Martin, Mary, Martha in John. Truplo je bilo prepeljano v Cleveland, kjer leži v Grdinovem pogrebnem zavodu, 1053 E. 62 St., odkoder se bo vršil pogreb v petek ob 9. uri zjutraj, ter v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

* * *

MARY GRDINA

Danes ob 8:10 uri zjutraj je na svojem domu umrla obče poznana Mrs. Mary Grdina (Grdinova mama), v visoki starosti 84 let, stanujoča na 6111 St. Clair Ave. Podrobnosti bomo poročali jutri.

POROKA

Mr. in Mrs. M. Tich, R. F. D. 1, Madison, O., naznanjata, da sta se dne 30. decembra poročila v Towson, Md., njih sin Cpl. Mathew L. Molk in Miss Ruby Nowell. Nevesta je hči Mr. in Mrs. T. B. Nowell, iz Raleigh, North Carolina, ter je zaposlena pri Bendix Radio Corp., v Baltimore, Md. Po poroki sta prišla za par dni k staršem Mr. in Mrs. Tich, v Madison, O., in potem sta se pa vrnila v Aberdeen Proving Grounds, Md., kjer se nahaja ženin v vojaški službi. Mlademu paru čestitamo in želimo vse najboljše v zakonskem življenju!

SEJA ZBORA "JADRAN"

V soboto, ob 8. uri zvečer se vrši seja pevskega zbora "Jadran", v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Po seji se bo serviralo okrepčila. Članstvo je vabljeno, da se udeleži polnoštevilno.

Pismo organizacijam primorskih Slovencev v zavezniškem inozemstvu

Primorski Slovenci v zavezniškem inozemstvu!

Spomnimo se dni, ko smo bili proti pričakovanju in volji odtrgani od živega narodnega telesa in priključeni Italiji. Ne bomo pozabili telesnih in duševnih muk, ki smo jih v dveh desetletjih prestali pod fašizmom. Ves ta čas nikoli nismo izgubili vere v zmago pravice nad krivico in v svoje osvobojenje. Ohranili smo čisto svojo narodno zavest, zvestobo do svoje zemlje in materinščine.

S krvavečim srcem smo preživljali velikonočne dni pred tremi leti, ko so bili jugoslovanski narodi, od katerih smo pričakovali rešitve, sami podjarmljeni. Težko nam je bilo tem bolj, ker smo takrat do dna spoznali, da stara Jugoslavija ni bila zmožna, da bi nas osvobodila. Bilo nam je tem huje, ko njeni brezvestni voditelji niso rešili niti njene časti, niti z junaškim odporom vlili jugoslovanskim narodom v ponižanju in nesreči nove vere v bodočnost. Poskrili so se ali pa se vdinjali okupatorju za hlapce, odkrito stopili na stran nasilja proti lastnemu narodu v svojo večno sramoto.

V tisti težki uri smo se Primorski Slovenci s skrbjo vpraševali: Kaj bo z nami? Ali bomo Primorski Slovenci po tolikih letih trpljenja doživeli novo razočaranje, hujše od prvega?

Te temne poglede v bodočnost nam je razjasnil nastanek Osvobodilne fronte, ki je odločil našo usodo. Njen cilj: osvoboditev vsega slovenskega ozemlja in njegova združitev, ustvaritev nove federativne, demokratične Jugoslavije — nas je napojil s sladkimi obeti. Osvobodilna fronta je zbrala okoli sebe vse pozitivne sile našega naroda, vse poštene rodoljube brez ozira na njihovo politično prepričanje, ki jih je povezala nesebična ljubezen do domovine, jim skovalo trpljenje v tesno tovarištvo in prijateljstvo. Na drugi strani so ostali le drobci nazadnjaških režimov, ki so iz osebnih ali strankarskih koristi, podpihovani od svojih prijateljev v inozemstvu, ostali izven splošne narodne vstaje. Da bi prevarili ljudstvo in ga potegnili za seboj, so Osvobodilno fronto obmetavali s klevetami, ki so jih drugo za drugo do konca ovrgla tri leta našega osvobodilnega boja. Narod ni šel z njimi, ker jim ni več zaupal, osamljeni so iskali in našli pomoč pri sovražniku, sprejeli boj z lastnim narodom. S tem so si zadali moralni smrtni udarec. Položaj je postal jasen, kot je jasen še danes: na eni strani Osvobodilna fronta, ki se požrtvovalno bojuje za narodno svobodo, a na drugi strani okupator — prej fašistična Italija, zdaj Nemec — ki jim pomagajo narodni izdajalci. Srednje poti ni.

Ko smo Primorski Slovenci stali pred to odločitvijo, izbira ni bila težka. Izrekli smo se za Osvobodilno fronto, za svobodo proti hlapčevanju. Nismo se dali zavesti od Mihajlovićevih izdajalskih agentov, ki so nas poizkušali zapeljati z lažmi, ne od begunske jugoslovanske vlade, ki je bila zavzela stališče čakanja in z beganjem duhov

(Nadaljevanje na 2. strani)

Romuni, ki so delali za povratek kralja Karola na prestol, obsojeni v Detroitu

Med obsojenimi sta dva duhovna in izdajatelj romunskega časopisa. Trojica je kršila zakon za registracijo agentov tujezemskih vlad

DETROIT, MICH. — Dva romunska pravoslavna duhovna in neki romunski časniški izdajatelj sta bila v ponedeljek obsojena na zveznem sodišču v zapor, ker se niso registrirali kot agentje ubežnega romunskega kralja Karola. Trojica je bila poleg tega obtožena, da je skušala kralja spraviti v Zedinjene države in mu pomagati nazaj na romunski prestol.

Sodnik Edward J. Moinet je močno ožigosal postopanje trojice in jih obsodil na zapor od dveh do pet let in na globo od $500 do $3,000. Obsojenci so skušali priznanje krivde, katero so podali pretekli teden, umakniti, ampak sodnik jim tega ni dovolil.

Duhoven ostro ožigosan

Sodnik Moinet je ožigosal zlasti Rev. Glighaeri-ja Morrau-a, župnika cerkve sv. Petra in Pavla v Detroitu, kateremu je rekel, da bi se ga moralo prisiliti, da sleče svojo duhovno suknjo, nakar ga je obsodil na pet let ječe in $3,000 globe.

Rev. Stephan Opreau, dekan romunske pravoslavne katedrale sv. Jurija v Detroitu, je dobil tri leta zapora in $2,000 globe. Na dve leti ječe in $500 globe je bil obsojen George Simfir, izdajatelj časopisa "Glas Romunije."

Prosekucija je trdila, da je trojica vodila gibanje za povratek kralja Karola, ki se po zadnjih poročilih nahaja v Mehiki, na romunski prestol.

Posebno stroga kazen

Sodnik je v vseh treh slučajih odločil, da nobeden od obsojencev ne more biti spuščen na prosto pod parolo, dokler globe, na katere jih je obsodil, niso plačane. Obrnivši se na Rev. Morrau-a, je sodnik rekel:

"Znano mi ni, kake vrste duhoven ste, ampak če ste duhoven, tedaj bi se vas moralo prisiliti, da slečete svojo duhovniško suknjo."

Iskanje nadomestila za človeško kri

LONDON. — Znanstveniki so na delu v raziskovanju nadomestila za človeško kri, kar bi odstranilo sedanji način darovalcev krvi. Razprava v angleški znanstveni reviji Lancet je bila objavljena nedavno izpod peresa Sir Lionel Whitby, ki je posredovalec in svetovalec v oddelku za transfuzijo krvi v angleški armadi.

Dosedaj so dosegli povoljne poiskuse, toda kljub temu je potrebno še obširnejše raziskave, da se ugotovi zanesljiva varnost v širši vporabi. Sir Whitby je izjavil, da se je porabilo od časa invazije Francije do 30. septembra lanskega leta 100,000 pintov krvi in krvne plasme. V prvih šestih tednih invazije, 27,766 oseb je bilo deležno transfuzije, krvi ali plasme.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Inkster, Mich. — Družina Peter Pestotnik je bila obveščena od mornariškega departmenta, da se je v letalski nesreči ubil njen sin Ensign William Pestotnik. Z letalom je strmoglavil na tla 13. novembra blizu Green Cove Springsa, Fla., in zgorel, da ga ni bilo mogoče spoznati. Pokopan je bil z vojaškimi častmi v Dearbornu, Mich., 22. novembra V vojni so tudi njegovi trije bratje. Sgt. Frank je bil 27 mesecev na Aleutskih otokih, zdaj pa je v San Antoniu, Texas, A/S John je bil na Pacifiku 18 mesecev, zdaj je v Childressu, Tex., Cpl. Edward pa se nahaja preko morja.

V bolnišnici St. Mary's je dobro prestal operacijo John Bevka, ki služi pri požarni brambi v Chisholmu. — V isti bolnišnici se zdravi Mrs. J. Janchar iz New Dulutha. — Smrtno se je ponesrečila — povozil jo je trok — Mrs. F. J. Sedlar, stara 59 let in doma iz Doblič pri Črnomlju na Dolenjskem. Zapušča šest sinov (tri pri vojakih) in dve hčeri.

Vojaki, ki so kradli v Franciji, obsojeni v ječo

PARIZ, 9. januarja. — Pred vojaško sodnijo so bili danes obsojeni v ječo od 45 do 50 let štirje vojaki, ki so ropali vlake, ki so vozili cigarete, gasolin in razno drugo blago, ki je bilo na poti proti fronti, in naropano blago prodajali na francoski črni borzi.

Tekom obravnave je prišlo na dan, da so prizadeti v eni sami noči napravili do 100,000 francoskih frankov. Nadaljni obtoženci še čakajo na obsodbo.

Obsojeni vojaki so: Alexander Fleming, Arthur Nelson, Pvt. Davidson in William Smith. Imena krajev, iz katerih so obsojeni vojaki doma, niso bila objavljena.

South Carolina je edina država med vsemi, kjer ni mogoče dobiti razporoko.

NEMŠKO KRILO V BELGIJI SE NAGLO RUŠI

Umik nemških čet se vrši redno. Naciji priznavajo izpraznitev St. Huberta

PARIZ, 11. jan.—Vsa znamenja kažejo, da se nemško krilo v Ardenskih gozdovih, katero so ustvarili na račun silnih izgub tekom decemberske ofenzive, pod pritiskom zavezniških armad od treh strani hitro ruši.

Kakor izgleda, je feldmaršal von Rundstedt že premaknil večino svojih sil na vzhodni konec zagozde, katero je prvotno zabil v belgijskem ozemlju.

Nemci so danes formalno priznali, da so se njihove sile umaknile iz St. Huberta, ki leži 14 milj zapadno od mesta Bastogne. Zavezniški glavni stan tega ne potrjuje. Čiščenje sovražnih sil se tudi hitro nadaljuje v Laroche na severni strani, katerega so ameriške oklopne sile obšle.

Nemci se nahajajo povsod v Belgiji na umiku, toda priznava se, da je umik reden.

Zračni napad na Hannover

LONDON, 10. jan. — Britska letala so danes strahovito bombardirala nemško mesto Hannover, medtem ko je ameriška zračna sila, broječa 1,500 letal, tekom dneva vprizorila napade na razne kraje v zapadni Nemčiji.

V NEDELJO JE DAN MLADINE

V nedeljo, 14. januarja ne bi smelo biti Slovenca ali Slovenke, kateremu čas dopušča, da ne bi posetil program, ki ga bo Mlad. pevski zbor podal na odru Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Podan bo zanimiv program s koncertnimi točkami, plesi, godbo in spevo-igro "Izgubljeni raj". Pričetek ob 3:30 uri popoldne, zvečer pa ples in prosta zabava.

Dejanja govore bolj živo nego govoričenje, zato naj vaša udeležba pokaže mladini, da se zanimate za ohranitev slovenske govorice in slovenske pesmi.

Frank J. Lausche je vstoličen kot governer države Ohio

Sliko posodil iz prijaznosti "The Cleveland Press"

Ko je bil Frank J. Lausche v ponedeljek 8. januarja opoldne pred Kapitolom v Columbusu vstoličen kot 55. governer države Ohio, je bilo ustvarjenih več zgodovinskih precedentov. On je ne samo prvi Amerikanec slovenskega porekla, ki je postal governer države, spadajoče v okvir federalne Unije, temveč tudi prvi Amerikanec slovanskega porekla, ki je dosegel to visoko čast. Je tudi prvi ohijski governer inozemskega, oziroma ne-anglosaškega porekla, kakor tudi prvi ohijski governer katoliške veroizpovedi. Poleg tega je tudi prvi v Clevelandu rojeni demokrat, ki je postal governer Ohija izza 1850.

Slika zgoraj kaže prizor pri molitvi pred zaprisego. Od leve proti desni so bivši governer Bricker, Mrs. Lausche, governer Lausche in sodnik Weygandt. Rev. G. S. Matheny, kaplan državnega senata, je izrekel molitev.

Važna odločitev vrhovnega sodišča glede del. unij

Zakon države Texas za registracijo unijskih organizatorjev proglašen neustavnim

WASHINGTON.—Vrhovno sodišče Zedinjenih držav je v ponedeljek podalo odločitev, s katero je proglasilo neustavnim zakon države Texas, ki je določal, da se morajo organizatorji delavskih unij registrirati.

Odločitev je bila podana s 5 glasovi proti 4. Večinsko odločitev je napisal sodnik Rutledge. Manjšinsko poročilo je spisal sodnik Roberts; zanjo so glasovali predsednik sodišča Stone in sodnika Reed in Frankfurter.

CIO unija vodila boj proti zakonu

Boj proti zakonu države Texas je vodil R. J. Thomas iz Detroita, podpredsednik unije avtomobilskih delavcev CIO. On je vložil priziv, potem ko je bil spoznan krivim preziranja sodne oblasti radi kršitve prepovedi, izdane od nekega sodišča v državi Texas, ker je vodil agitacijo za unijske člane, ne da bi se bil preje registriral pri državnem tajniku in prejel od istega organizatorsko karto.

Državno sodišče v Texasu je Thomasa obsodilo na tri dni zapora in $100 globe.

Zakon krši svobodo govora in zborovanja

Večinska odločitev vrhovnega sodišča izjavlja, da imajo posamezne države moč regulirati delavske unije v toliko, v kolikor je to potrebno za protekcijo javnih interesov.

"Delavske unije si ne morejo postiti posebne imunitete v zadevi reguliranja," izjavlja odločitev, ki potem nadaljuje:

"Ampak tako reguliranje, bojimo se, da je naperjeno proti prevarali ali zlorabi, ne sme prestopiti območja, ki pokriva svobodo govora in svobodo zborovanja. Nobenega dvoma ne more biti, da je bila uvedena restrikcija na Thomasovo pravico govoriti, kakor tudi na pravico delavcev, da čujejo, kar jim je imel povedati. Širožnja sodne prepovedi, za katero je stala oblast kaznovanja radi prezira sodne oblasti, in agitacije radi zločina, je visela nad vsako besedo.

"Govornik pod takimi okolščinami bi se mogel izogniti besedam 'iskati,' 'vabiti' ali 'pristoti.' Nemogoče pa bi bilo, da se izognil ideji. Za zakon ni potrebno nikake posebne formule."

STREHA SE JE VDRLA

Veliki snežni zameti, ki jih samo sedaj že nekaj časa, so napravili mnogo škode. Tako je vsled teže snega vdrla streha plesišča na farmi SNPJ v Chardon.

PRISEGA GOV. LAUSCHE

Mr. Martin Antončič, vodja slovenskega radio programa, poroča, da se mu je posrečilo dobiti zaprisego, katero je pri inavguraciji v ponedeljek po- governer Lausche, posneto na ploščo, ki so jo proizvajalo v nedeljo tekom Slovenskega radio programa. Program je odpadel med 11:00 in 11:30 uro dopoldne potom WGAR radio postaje.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

DONALD BELL:

MISTERIJA OKOLI HITLERJA

V teku zadnjih 12 let sem poslušal skoro vse Hitlerjeve govore preko radia. Poslušal sem tudi zadnjega — priznati moram, da me je kljub njegovi dolgočasni vsebini zanimal in tudi precej presenetil.

Lani, ko Hitler ni govoril o priliki obletnice monakovskega puča, sem se o zadevi posvetoval in razgovarjal z znamenitimi psihijatri in prišel z njimi do zaključka, da je Hitler duševno bolan, da je po vsej verjetnosti eden tistih slučajev, pri katerih se menjavajo napadi divjega besa s perijodami popolnega malodušja in pesimističnega obupa. Goebbels je bil naznanil, da bo Hitler govoril meseca novembra, a je moral potem poslati Himmlerja pred mikrofon. Zakaj? Najbrže nacistom ni uspelo, spraviti Hitlerja samega v toliko pomirjeno duševno stanje, da bi ga bili mogli pustiti pred radio. Ko so oznanili zdaj, da bo govoril, sem pričakoval, da je nekoliko ozdravel in bolj v ravnovesju, pričakoval sem njegove dobro znane izbruhe marcialne korajže in običajne srdite napade proti njegovim političnim nasprotnikom.

Kar sem slišal je bilo čisto drugače — govor je bil nad vse umerjen v naglasu, argumentacija je bila precizna in brez tistih značilno Hitlerjevih superlativov. Najbolj presenetljivo pa je to, da se govor ni sukal tako izključno kot ponavadi okoli Hitlerjeve osebnosti. Kratko — ta govor je bil mojstersko delo propagande, toda veliko vprašanje je, da-li je bilo to mojstersko delo tudi zares njegovo, Hitlerjevo.

Resnični Hitler je slaven radi svojih improviziranih izbruhov. To pot pa nismo slišali niti izbruhov niti improvizacij. Verjetno se mi zdi, da to ni bil Hitlerjev govor. Toda bodimo previdni — recimo raje, da ta Hitlerjev govor ob novem letu ni prinesel ničesar novega in da ni v nobenem pogledu razpršil misteriozne teme okoli vprašanja, kaj je s Hitlerjem. Priznati pa je treba tudi, da je politično popolnoma nevažno, ali je govoril Hitler sam ali ne. Jasno je, da je bil njegov govor sestavljen od tistih mož, ki imajo danes v Nemčiji oblast v svojih rokah. Besedilo je torej bolj važno.

Iz tega besedila razvidimo pred vsem to, da žele nacistični mogotci končati razpravljanje o Hitlerju. To je razvidno že iz dejstva, da je Hitler govoril ob priliki, katere dozdaj še nikdar ni izrabil za svoje politične govore. Ob početku govora in na koncu zopet, se ta Hitler opravičuje radi svoje zaposlenosti, ki mu onemogočuje nastope v javnosti. Drugič pa najdemo v tem govoru — in to je po mojem mnenju najvažnejše — ponovne migljaje priti do sprememb v vodstvu nemškega naroda. V sredini svojega govora je ta "Hitler" izjavil naslednje: "Svet mora vedeti, da sedanji vodje nemškega naroda dele z njim vse njegove težave in trpljenja." Takih besed kot "sedanji vodje" nismo še nikdar slišali iz Hitlerjevih ust. V njih je že vključeno priznanje, da bi moglo priti do tega, da bo nekdo drugi vodja nemškega naroda. Malo pozneje pravi Hitler o samem sebi, da je V TEM TRENOTKU odgovorni vodja nemškega naroda. Tudi ta izraz je Hitlerju tuj in se ne sklada z njegovo osebnostjo.

Ta govor je torej imel pred vsem namen, da pove, da bo nacizem ostal tudi v slučaju, katerega dozdaj Hitler ni nikdar uvaževal, da bi se spremenilo vodstva, poglavitna institucija političnega življenja v Nemčiji.

Zanimivo je tudi, da "Hitler" v tem govoru napada pred vsem demokratični svet, dočim je boljševizem komaj parkrat omenjen. To daje vtis, da je komunizem izgubil mnogo svojih strahot za nemški narod. Nemci se seveda boje ruskega maščevanja, toda komunizem kot tak ne more biti grozen za ljudi, ki so toliko izgubili. Menda je tudi zaradi tega, da Hitler govori o "novem redu," ki bo pometel z vsemi privilegijami in naložil vsem enake dolžnosti, zato pa tudi priznal vsem enake pravice. Hitlerju je jasno kar je jasno vsem Nemcem, da nobena stvar ne more priklicati nazaj starega reda v Nemčiji — radi tega mu ni težko obrniti se proti levi in klicati, da bo prišel nov gospodarski sistem. Ni nemogoče, da bo prišlo do podrobnejših objav v tem pogledu. Wehrmacht bo treba reorganizirati in z njo ves gospodarski sistem. Morda bo prišla nova državna ekonomija, primerna splošni revščini.

UREDNIKOVA POŠTA

Podružnica št. 106 SANS

Euclid, Ohio. — Decembersko poročilo naše mlade podružnice, je zopet nadvse ugodno. Naši vrli člani so šli na delo in dosegli za naše razmere presenetljive uspehe. Niso jih ovirale neutemeljene govorice naših nasprotnikov, niti pisanje nekega časopisa, ki še vedno trobi v rog belgrajske čarsije in njihovega predstavnika — izdajalca, Mihajlovića. Tudi euclidska društva so se odzvala s precejšnjimi vsotami, toda zadevno poročilo še ni popolno. Med člani, ki so vršili takozvano "umazano delo" to je, da so šli z nabiralnimi polami od hiše do hiše, po trgovinah in na društvene seje, so se odlikovali sledeči: Louis Znidaršič, (ponovno) Mary Yapel, Frank Fende, Frank Segulin, Frances Mezget, Mary Medvešek, Mary Konestabo, Mary Ster, Jennie Hrvatin in Martin Vogrin. Podružnica šteje že 85 članov in 8 priključenih društev.

Za mesec december je podružnica št. 106, prejela sledeče prispevke; Pola Louis Znidaršič: Po $10.00: John Sešek; po $5.00: Mr. in Mrs. Joe Zupančič, Grand Studio, Joseph Meršek, Matt Klemen, A. Pezdir, John Bukovnik, Peter Ster, Dr. H. D. Fowler, Dr. Ralph Robinson, Joseph Sadar, Elwitt Jewelry Co.

Po $3.00: Silby Dry Goods, Beachland Radio Electric.

Po $2.00: Jos. Jakoš, Demšar. Po $1.00: Joseph Ritar, Romeo Gregory, Louis Bernot, Anton Boat (?), M. Sherwin, Frank Speh, Anton Rotar, Neimenovan, J. L. De Vama, Modern Barber Shop. — Skupaj $85.00.

Pola Mary Yapel: Klub "Ljubljana" $100.00. Po $10.00: Mary Starina. Po $5.00: John Robich, Mary Sustarsic. Po $3: Frances Drenik. Po $2.00: Geo. Nagode, John Barkovich, Angela Barkovich, John Jamnik, Geo. Julailia, Louis Starman, Mary Starman, Frances Gorshe, Mary Gorshe, Anton Golich. Po $1.00: Ana Stupica, Frances Plevnik, Frances Rotar, Frank Novoselc, Anton Malovašič, John Stergar; Po 50c: Katarina Jacob, Neimenovana. — Skupaj $150.00.

Pola Frank Fende: Po $10.00 Mr. in Mrs. F. Gačnik, Anton Godina; Po $5.00: Družina Anton Dolinar, Frank Fende, Mrs. Henry N. Gruber, Joe Ivančič, Frank Zun, Anton Petrič, John Baloh, Jean in Faye Perko, Frank Misich, John Leskovec, John Fende, Jennie Stefe, Math Kern, Louis Cigoj, Slovensko podp. društvo "Kranj", Mr. in Mrs. Pireby. Po $4.00: Mrs. Mary Ludvik. Po $3.00: J. H. Ulle, Joe in Mary Kobal. Po $2.00: Frank Žagar, John J. Poznik, Frank Zakrajšek, Frank Perko, Mary Stegl, Anton Prinčič, John J. Kikol, Vinko Godina, A. F. Debelak, Vida Kerner. Po $1.00: Neimenovan, Al. Novinc, John Ratzman, Anton Vintar, Mramor, Tony Tekavčič, John Perko, A. Malovašič. Skupaj $138.00.

Pola Frank Segulin: Po $20: Mr. in Mrs. Andrej Ogrin, Mr. in Mrs. Frank Mihcic. Po $10: Mr. in Mrs. John Bostjančič, Društvo "Ilirska vila" št. 173, ABZ. Po $5.00: Mr. in Mrs. Fr. Iskra, Mr. in Mrs. Anton Mramor, Mr. in Mrs. Jack Rotar, Anton Gadlers, Louis Rolih, Mr. in Mrs. Anton Race, Dr. Wm. J. Lausche, Mr. in Mrs. Frank Poropat. Po $2.00: Mary Mezgec. — Skupaj $102.00.

Pola Frances Mezget: Po $3: C. Pibrovec, Cecilija Golob. Po $2.00: Mildred Mezgec, Mr. in Mrs. L. Vidrich. Po $1.50: Mary Jakomin. Po $1.00: Mary Rott, Mary Primoznik, Jennie Blatnik, Frank Simčič, Rose Jelerc, Leo Sever, Leo Osaben, Julija Glavan, Anthony Adam, Paul Klopacz, Paul Repuky, Mrs. Roc Vincequerra, Mary Oberstar, Fillie A. Nosse, Molly Možina, Louise Drugovich, John Drugovich, John Benčina, Mrs. G. Roberts, Mrs. A. L. Papesh, Anna Spelich, Anna Okicki, Neimenovana, Angela R. Adam, Mary Vidrich, Miss Emmerson, Rose F. Nosse. Po 50c: Adolf Tekavčič, Eddie M. Zdešar, Mrs. L. Pirc Jr., Daniel H. Nagode, Mrs. McHugh, Paul Dackor, Mrs. Frank Rebsa, Mrs. Frank Kaušek, Geo. Ott, Sam Blatnik, John Sesek, Mrs. Mary Kovač, John Burjak. Po 25c: Mary Walter, Mrs. Dežman, L. Canturzenzo, C. Bohinc. Skupaj $46.00.

Pola Mary Medvešek: John Mevlja $35.00, Walter Buzansky $1.00. Skupaj $46.00.

Pola Mary Konestabo: Po $5: Mr. in Mrs. Anton Jagodnik, Mrs. Mary Lušin, Mrs. Mary Marold, Mr. in Mrs. Carl Dekleva, Mr. in Mrs. Ipavec, Fr. Šlosar. Po $2.00: E. Young, Joseph Konestabo. Po $2.75: John Mevlja. Po $1.00: Mrs. Franja Markich, Anthony Hosta Jr. Skupaj $38.75.

Pola Jennie Hrvatin: Po $10: Frank in Mary Ipavec. Po $5: Frank Cigoj. Po $3.00: E. Young, Harold Furniture Co. Po $2.00: Mr. in Mrs. August Bolko. Po $1.00: Peter Pan Shop. — Skupaj $24.00.

Pola Martin Vogrin: Frank Ludwig $10.00. Po $1.00: Martin Vogrin, Frank Lesar. Skupaj $12.00.

Pevski zbor "Slovan" $25.00. Progresivne Slovenke krož. 3, $25.00. Demokratski klub $10. Preostanek od Card Party $32.59. Joseph Bavec $5.00, Mr. in Mrs. Joe Klein $5.00, Margie Žagar (tu rojena) $5, John Rotar $5.00, Matt Koren $5.00. Po $2.00: Louise Perme, Frances Zajc, Anna Žagar. Jennie Wick, Mary Starina, Jennie Srobot, Josephine Dolšak, Joseph Vičič, Mary Vičič, John Troha $1.00. Skupaj za mesec december $768.34.

V imenu trpečega slovenskega naroda, se podružnica štev. 106 SANS iskreno zahvaljuje vsem darovalcem. Bodite prepričani, da bo vsak cent, kot tudi darovana obleka prišla na pristojno mesto. Ako se je pošiljatev zakasnela, ni naša krivda temveč okolščine, nad katerimi nimamo mi kontrole. Ko se bo pisala zgodovina junaške borbe jugoslovanskih partizanov, bodo v njej dobili svoje nečastno mesto tudi ameriški slovenski nasprotniki, katerim ni nobeno sredstvo preumazano, da begajo naše ljudi. Toda vzlic temu ne bodo zavrli toka napredka, kot ga ne bo Churchill s svojo imperialistično politiko. Da je SANS v pravem, znači dejstvo, da so ameriški Slovenci v razmeroma kratkem času zbrali že nad $70,000 v gotovini in okoli 100 ton obleke in živeža za takojšnjo pomoč našim v domovini. Delujmo torej še naprej z istim navdušenjem in narod nam bo nadvse hvaležen.

Frank Česen, tajnik.

Ples Glasbene Matice

V soboto, 13. januarja, bo priredil pevski zbor Glasbena Matica svoj običajni letni ples, na katerega so vljudno vabljeni vsi prijatelji lepega petja kakor tudi vsa ostala slovenska javnost.

Razumljivo je, da so z vzdrževanjem takega pevskega zbora združeni veliki stroški, katerih ni mogoče pokrivati zgolj s koncerti in drugimi pevskimi prireditvami, temveč je treba od časa do časa poiskati še druge vire dohodkov.

S plesom Glasbene Matice bomo združili koristno s prijetnim, kajti nobenega dvoma ni, da bi med lepimi popevkami, katerih gotovo ne bo manjkalo, ne vladala židana volja med vsemi prijatelji in znanci, ki se bodo udeležili te domače zabave.

Ples se bo vršil v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., kjer so za to priliko najeti prostori velikega avditorija ter prizidka. Pričetek plesa in zabave ob osmih zvečer. Vljudno so vabljeni vsi, ki si žele pristne, vesele in domače zabave, pri kateri ne bo manjkalo tudi lepega petja. Sviral bo Pete Srnickov orkester. Pridite vsi, ki podpirate slovensko glasbeno kulturo in vsa njena prizadevanja!

Louis Belle.

"Izgubljeni raj" ponovno na odru SDD

Cleveland, Ohio. — Pred štirimi leti je Mladinski pevski zbor na Waterloo Rd. podal v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. opereto "Izgubljeni raj". Navzočim se je tako dopadla, da so želeli, da bi jo zbor ponovil, da bi jo videli tudi oni, ki se vsled enega ali drugega vzroka niso udeležili priredbe. Toda žal, takrat se je ni ponovilo, ponovilo se jo bo pa v nedeljo, dne 14. januarja, ob 3:30 uri popoldne, in sicer bo to pot točno, kot napovedano.

Opereta traja nekaj nad dve uri, in ker bo tudi nadvse zanimiv koncert, pod vodstvom Mrs. Alice Och (roj. Artel), bo vsakemu žal, kdor se ne bo udeležil. Opereta je polna burk in vsak se bo nasmejal, če se ni še nikdar.

Mr. John Steblaj režira opereto, in kjer je on zraven, vemo, da jo bodo otroci podali tako izborno kot vselej. Pridite v Slovenski delavski dom, na Waterloo Rd., v nedeljo, 14 januarja.

V imenu zbora vabi

Ivan Kapelj.

AFORIZMI

Sile, ki nas vodijo v življenju, bi lahko vodili sami, če bi ne verjeli v njihovo magično moč.

*

Vsi bi radi zapovedovali drugim, sam sebi pa noče nihče.

*

Med ljudmi je več volkov kot ljudi.

*

Človeka lažje obsodiš kot sodiš.

*

Narava oblikuje človeka, njo pa človek lahko samo kvari.

*

Čim več si odpustil, tem bolj si plemenit.

Pismo organizacijam primorskih Slovencev v zavezniškem inozemstvu

(Nadaljevanje s 1. strani)

ovirala naše osvobodilno gibanje. Primorci smo se do konca zavedali, da moramo tudi mi plačati svoj delež krvi za svobodo, da si moremo le z žrtvami začrtati nove, pravične meje.

Upi, ki smo jih stavili v Osvobodilno fronto, nas niso varali. Zlom Italije — nato Odlok Izvršnega odbora O F, s katerim je bila naša Primorska za vedno priključena k združeni Sloveniji in ki je bil potrjen na drugem zasedanju AVNOJ-a v Jajcu. S tem smo Primorski Slovenci postali državljani nove Jugoslavije, izpolnjen je bil naš davni sen.

Priključitev je za nas dovršeno dejstvo. Vsak dvom v tem pogledu bi bil izdajstvo naših borcev, ki vsak dan prelivajo kri na vseh koncih in krajih naše domovine, tudi pred Gorico in Trstom. Primorci smo se dobro zavedali zgodovinskega pomena tega dejanja. Pozdravili smo ga z enodušno radostjo in na številnih zborovanjih po vsej deželi priznali AVNOJ in NKOJ kot svojo edino zakonito vrhovno oblast. Obsodili smo jugoslovansko begunsko vlado z izrecnim poudarkom, da je prava vlada le tista, ki jo je svobodno izbralo v borbah prekaljeno jugoslovansko ljudstvo. Razočarani nad staro Jugoslavijo smo odločno odklonili in odklanjamo, da bi se ta obnovila v svoji prejšnji obliki. Naglaševali smo in naglašamo, da smo le za novo Jugoslavijo, zgrajeno na enakopravnosti vseh njenih narodov in na demokratičnih načelih.

Za ta cilj se danes borijo Primorski Slovenci na Tolminskem, v Brdih, na Vipavskem, na Krasu, na Pivki, na Gorenjskem, Štajerskem in Dolenjskem — povsod, kamor jih postavi dolžnost. Za ta cilj se primorsko ljudstvo nesebično žrtvuje in se ne straši sovražnikovega terorja. Hkrati pa gradi svojo narodno oblast in pozidava ruševine slovenske kulture na naših tleh.

Bilo nam je težko, ko prava resnica o naših bojih dolgo ni mogla prodreti v svet, kakor nas danes veseli priznanje in upoštevanje naših naporov pri vseh svobodoljubnih narodih. Verujemo v zmago pravice ob strani ostalih jugoslovanskih narodov in velikih zaveznikov. Kri namaka našo zemljo, množijo se pogorišča, a naš narod ne klone, ampak vztraja z očmi uprtimi v svobodo.

Primorski Slovenci v zavezniškem inozemstvu!

Tudi v najtežjih dneh vas nikoli nismo pozabili, stalno so bile pri vas naše misli: Ali so vaša srca z nami? Ali pravilno doumevate in ocenjujete brezprimerne žrtve svojih očetov, bratov in sinov v domovini? Bali smo se, težko nam je bilo ob misli, da morda nasedate sovražni propagandi. Z radostjo smo doznali, da ste drug za drugim našli edino pravo pot in s tem dokazali, da ste prej ko slej vdani, zvesti sinovi svojega naroda. To nam je prililo novih moči za vztrajanje v našem težkem boju. Naj se tudi poslednji, ki morda še neodločeni visijo v dvomih, opredelijo za naše svetle cilje in pomorejo, da naša kri ne bo zastonj prelita!

ŠKRAT

"Zdaj sem svoji ženi več
secev pridigal o varčnosti ...
"No—in uspeh?"
"Uspeh je ta, da sem se
ral odvaditi kajenja."

Opomini glede ra joniranja

Meso, sir, maslo, konzervi ribe in mleko

Rdeče znamke 2—5 do X vsaka za 10 pointov, so vel ne za nedoločen čas. Un rdeče znamke od A—8 do takoj.

Procesirana jedila

Modre znamke X—5, Y Z—5 in A—2 do G—2 so vel ne, vsaka za 10 pointov za določen čas. Takoj uničite veljavne modre znamke do W—5.

Sladkor

Sladkorna znamka št. 3 5 funtov sladkorja je velj za nedoločen čas. Uničite sladkorne znamke 30, 31, 33, 40 in vse kupone za sla za vkuhavanje.

Čevlji

Znamke št. 1, 2 in 3 z zn plovom v knjižici št. 3 so ljavne do preklica.

Gasolin

Znamka A—14 je velj za štiri galone gasolina d marca. Znamke B—5, C—5 in C—6 so veljavne ka za pet galonov gasolin nedoločen čas. Na licu ku je treba takoj napisati im žave in licenčno številko. prošnji za dodatno količino solina je treba navesti re prevoženih milj.

Žal, da vas ni med nami da ne pozabite, da nam tu ko lahko nudite uspešno po V imenu Primorskih Slove v boju vas prosim in pozi izrabite do konca svoja p nja in zveze v zavezniškem tu, seznanjajte ga z našo ko, nesebično borbo in z n upravičenimi zahtevami! jajte sovražno propagand meri našim prizadevanjem ce! Organizirajte povsod rialno pomoč za našo izč deželo! Dvignite glas in vite ves svoj vpliv, da se sočem naših fantov na S in Sardiniji končno izp vroča želja vstopa v Na osvobodilno vojsko in od na bojišča svoje domovine.

S tem boste, dasi ste zani od doma, tudi vi p borci za našo narodno sv Ako do konca storite s dolžnost, boste bratom movini prihranili mnogo rov in krvi. Podprli boste prizadevanje vodstva naše svobodilnega gibanja za ničenje naših narodnih t Pripomagajmo vsi, da čim pride dan, ko si bomo v s di bratsko stisnili roke v jetni zavesti, da smo vsi venci, vsi Jugoslovani en ma velika, srečna družina.

Na položaju, 6. junija,

France Bevk, knjiže

Zgornje pismo odličnega primorskega kn nika Franca Bevka je bilo priobčeno v prvi št partizanskega časopisa "Domovina." Izvod tega pisa je uredništvu "Enakopravnosti" izročila Mary Konestabo, stanujoča na 19808 Arroll Ave.

LEPI STRIČEK

BEL-AMI

Francoski spisal — GUY DE MAUPASSANT

Prevel — OTON ŽUPANČIČ

(Nadaljevanje)

Duroy se ni ganil, okamenel od presenečenja in veselja: "Končano je!" Morali so mu vzeti pištolo, ki jo je še vedno stiskal v pesti. Sedaj se mu je zdelo, da bi se udaril z vsem svetom. Konec! Kakšna sreča! Hipoma se je začutil takega junaka, da bi hotel pozvati kogar koli na orožje.

Vse priče so se nekaj minut razgovarjale, določile sestanek še za tisti dan, da se sestavi zapisnik, potem so posedli po vozovih; in kočijaž, ki se je režal na svojem kozlu, je pognal in pokal spotoma z bičem.

Vsi štirje so obedovali na bulvarju in pretresali dnevni dogodek. Duroy je pravil svoje vtiske. "Vsa zadeva me ni niti malo razburila, niti malo ne. Sploh ste pa morali sami videti?"

Rival je odgovoril: "Res, prav dobro ste se držali."

Ko je bil zapisnik sestavljen, so ga izročili Duroyu, da ga priobči med dnevnimi vestmi. Osupnil je, ko je čital, da je menjal dve krogli z gospodom Louijem Langremontom, in malo zbegan je prašal Rivala: "Pa saj sva streljala samo enkrat?"

Oni se je nasmehnil: "Da, enkrat . . . vsak po eno kroglo . . . skupaj dve krogli."

Duroyu je bila ta razlaga po volji in udal se je. Očka Walter ga kar objeli:

"Bravo, bravo, branili ste zastavo "Vie francaise," bravo!"

Georges se je kazal zvečer po uredništvih prvih glavnih listov in po prvih velikih kavarnah na bulvarju. Dvakrat se je srečal s svojim nasprotnikom, ki se je tudi kazal.

Nista se pozdravila. Da je bil kateri ranjen, bi si bila segla v roko. Sicer sta pa oba s prepričanjem zatrjevala, da sta slišala žvižganje nasprotnikove krogle.

Drugi dan proti enajsti uri dopoldne je dobil Duroy urno pošto: "Moj bog, kako sem se bala zate! Pridi vendar danes popoldne v rue de Constantinople, da te objamem, ljubček moj. Junak moj — neizrečeno te ljubim. — Clo."

Šel je na sestanek in ona se mu je vrgla v naročje in ga je pokrila s poljubi:

"O, dragi moj, ko bi vedel, kako sem bila razburjena, ko sem čitala jutranje liste. O, pripoveduj mi. Povej mi vse. Vse hočem vedeti."

Moral ji je pripovedovati do drobtinice vse posameznosti. In dejala mu je:

"Kako težka ti je morala biti noč pred dvobojem!"

"Prav nič; zelo dobro sem spal."

"Jaz ne bi bila zatisnila očesa. In tam, na bojišču, povej no, kako je bilo tam?"

Dramatično je prikrojil svojo povest: 'Ko sva si stala iz lica v obličje nasproti, dvajset korakov vsaksebi, samo štirikrat tako daleč, kakor je ta soba dolga, naju je prašal Jacques, ali sva nared, in potem: streljaj!" — Takoj sem vzdignil roko, čisto v pravi smeri, a je bilo krivo, da sem hotel meriti v glavo. Moja pištola se je prav udajala, in jaz sem vajen orožja z lahkim jezičkom, in tako se mi je vpirala in zakasnila strel. Daleč stran pa venkar ni mogla iti. On tudi dobro strelja, ta cigan. Prav mimo lica mi je švignila njegova krogla. Puh od nje sem čutil."

Sedela mu je na kolenih in ga objemala z rokami, kakor da hoče deliti z njim nevarnost. Jecljala je:

"O, ti ubožček moj dragi, ubožček moj dragi!"

Ko je nehal pripovedovati, mu je dejala: "Veš, jaz brez tebe kar ne morem več prestajati. Moram te videti, a, kadar je moj mož v Parizu, je to zelo neprilično. Zjutraj bi si lahko večkrat utrgala kako urico, še predno vstaneš, in bi te prišla poljubit, ampak v tisto tvojo mrzko hišo ne maram več stopiti. Kako bi naredila?"

Bliskoma ga je prešinila misel, in prašal je:

"Koliko plačuješ tukaj?"

"Po sto frankov na mesec."

"Dobro, jaz vzamem to stanovanje na svoj račun in se čisto semkaj preselim. Dosedanje tako in tako ni več primerno mojemu novemu stališču."

Par trenotkov je premišljevala, potem je odgovorila:

"Ne, jaz nočem tega."

Začudil se je:

"Zakaj pa ne?"

"Zato, ker ne."

"To ni nikak vzrok. To stanovanje mi zelo prija. Tukaj sem. Tukaj ostanem."

Zasmejal se je:

"Sploh je pa najeto na moje ime."

Ona pa je le še oporekala: "Ne, ne, jaz ne maram . . ."

"A povej vendar, zakaj ne?"

Tedaj je zašepetala prav tiho in nežno: "Ker bi vodil druge ženske semkaj, in tega jaz ne maram."

Vzrojil je: "Beži no, beži, nikoli ne. Obljubim ti."

"Nak, ti bi vendar katero pripeljal."

"Prisežem ti."

"Prav zares?"

"Prav zares. Častna beseda. To je najin dom, prav čisto samo najin."

V prekipevajoči ljubezni ga je tesno objela:

"Torej pa naj bo, srček moj. Ampak veš, če bi me kdaj prevaril, samo enkrat, potem je med nama konec, za vedno konec."

Ugovarjal je in ji še enkrat prisegel, in sklenila sta, da se še tisti dan preseli, zato, da ga bo lahko videla, kadar pojde mimo hiše.

Potem mu je rekla:

"Na vsak način pridi v nedeljo k nam na dine. Moj mož pravi, da si krasen človek."

To mu je godilo:

"Res?"

"Res, prikupil si se mu. In potem, slišiš, ali mi nisi rekel, da si bil vzgojen na nekem gradu na kmetih, kaj ne da?"

"Tako je, pa zakaj?"

"Torej razumeš malo gospodarstva?"

"Da!"

"No vidiš, govori z njim o vrtnarstvu in o letini, to ima tako rad."

"Prav, ne pozabim."

Poslovila se je z neskončnimi objemi in poljubi, zakaj njegov dvoboj je njeno ljubezen silno razpalil.

In Duroy je v uredništvo grede premišljeval: "Kakšna čudna živalca je to! Svoja glavica! Kdo ve, kaj hoče in kaj ljubi? In kak čuden parček to! Kak hudomušen burkež si je izmislil zvezati tega starca s to vrtoglavko? Kako se je odločil ta nadzornik, da je vzel to študentko za ženo? Čudno prečudno! A kdo ve? Ljubezen, navsezadnje?"

Naposled je prišel do zaključka: "Sploh je pa kaj čedno dekle. Strahovito bi bil zabit, ko bi jo izpustil iz rok!"

VIII.

Dvoboj je pomaknil Duroya v vrsto glavnih listkarjev "Vie francaise"; a ker je bil za ideje v hudih škripcih, si je izvolil za svojo špecijaliteto deklamacije o razsulu nravstvenosti, o propadanju značajev, o mlačnosti, o propadanju značajev, o mlačnosti rodoljubja, in o plehkosti čustva za čast pri Francozih. (Našel je nekje besedo "plehkost," na katero je bil kaj ponosen.)

Gospa de Marelle, ženska tistega pikrega, špektičnega in gibčnega duha, ki mu pravimo pariški dovtip, se je rogala njegovim tiradam, ki mu jih je porušila z eno samo zabavljivco; on pa ji je o takih prilikah nasmehoma odgovarjal: "A kaj, s tem si pridobivam dober glas za pozneje."

Sedaj je stanoval na rue de Constantinople, kamor je bil dal prenesti svoj kovčeg, svojo ščetko, britev in svoje milo, zakaj to je bila vsa njegova selitev. Po dvakrat, trikrat na teden je prihajala mlada žena, predno je vstal; v eni minuti se je slekla in smuknila v posteljo, vsa drhteča od mraza na ulici.

Duroy pa je diniral vsak petek pri zakonski dvojici ter je dvoril soprogu, razgovarjajoč se z njim o poljedelstvu; in ker se je tudi sam goreče zanimal za kmetijstvo, sta se včasih tako zatopila v svoje pomenke, da sta popolnoma pozabila na svojo ženo, ki je dremala na kanapeju.

Tudi Laurina je po navadi zaspala, včasih svojemu očetu, včasih lepemu stričku na kolenih.

In kadar se je bil žurnalist poslovil, ni gospod de Marelle nikoli pozabil pripomniti v tistem doktrinarskem tonu, v katerem je govoril najneznatnejše reči: "Ta dečko je res zelo prijeten; zelo izobražen je."

Februar se je bližal koncu. Na cesti je že dišalo po vijolicah, kadar si srečal zjutraj vozičke, ki so jih vlekle cvetličarke.

Duroy je živel kakor na rožicah postlan.

Neke noči, ko je prišel domov, je našel pismo, ki je bilo pod vrati v sobo potaknjeno. Pogledal je pečat: "Canes." Odprl je zavitek in je čital:

"Cannes, vila Jolie."

"Dragi gospod in prijatelj moj! Rekli ste mi, kajneda, da se v vsem lahko na vas zanesem. In sedaj bi vas prosila za težko uslugo, da bi prišli semkaj in me ne pustili zadnje trenotke same pri Charlesu, ki že pojema. Morda ne poživi niti teden dni, čeprav še vstaja, zdravnik me je že opozoril.

Niti moči niti poguma nimam več, da bi gledala noč in dan to umiranje. In strahoma mislim na zadnje trenotke, ki se bližajo. Na nikogar drugega se ne morem obrniti, nego na vas, zakaj moj mož nima več sorodnikov. Vi ste mu bili tovariš, on vam je odprl vrata v list. Pridite, lepo vas prosim. Žive duše nimam, da bi jo poklicala.

. Vaša udana Vam prijateljica

Madelena Forestier."

Čudno čustvo je kakor dih vetra zavelo Duroyu v srce, čustvo oproščenja, kakor da se odpira prostor pred njim, in zamrmral je: "Seveda pojdem. Ubogi Charles! Kaj smo ljudje, navsezadnje!"

Šef, kateremu je pokazal pismo mlade žene, mu je godrnjaje dovolil. A zabičil mu je:

"Toda vrnite se čim preje, nikakor vas ne moremo pogrešati."

Georges Duroy se je odpeljal drugi dan ob sedmih z brzovlakom v Cannes, še prej pa je obvestil z brzojavko obitelj de Marelle.

Dospel je naslednji dan okoli štirih popoldne.

Postrežček mu je pokazal pot do vile Jolie, ki je stala sredi brega, v onem jalviku, polnem belih hiš, ki se vleče od Cannesa do Juanskega zaliva.

Hiša je bila majhna in nizka, v italijanskem slogu, ob sami cesti, ki se vije med drevjem in kaže na vsakem ovinku čudovit razgled.

Sluga mu je odprl vrata in je vzkliknil:

"O, gospod, gospa vas zelo nestrpno pričakuje."

Duroy je prašal: "Kako je gospodu?"

"O, nič dobro, gospod. Ne bo nikoli več dolgo."

65 Degrees Below Zero!

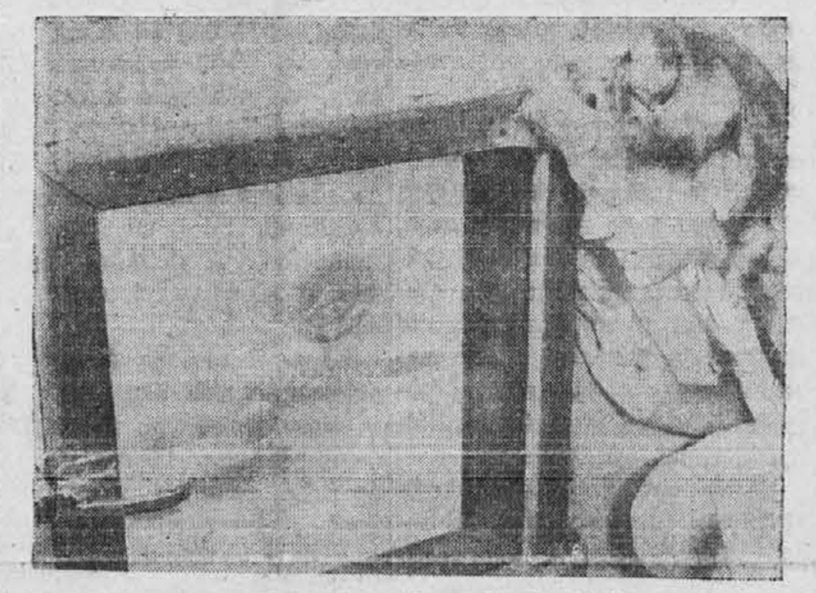

CLEVELAND, OHIO—"Better be outside than in," comments Bea Gay as she peers into a "cold-box" which reduces temperature to 65 degrees below zero and which makes various types of scientific testing possible. Miss Gay and hundreds of employees visited these laboratories for the first time since the start of the war. The pumps or accessories of Pesco Products Co., Borg-Warner division here, equip nearly every American military plane and therefore the operations of the "cold-box" have been kept secret. These experiments will reflect their value also in the quality of peacetime products when the war is ended.

Knife Saved Life

Pvt. Duane Kinman, 19, of Walla Walla, Wash., operated with a pocket knife to save a pal's life on the battlefield. He has been promised a medical training.

'Puss-in-Boots' Joins U. S. Army

No fancy patent leather pumps for these patriotic kittens. A pair of well-worn GI shoes provide an ideal medium for "Puss-in-Boots," as played by Tinker Tricks and Pinkle Purr, who have joined the American forces now stationed in Australia. They are being trained for the coming invasion of Japan.

PRIJAZNO VABILO NA

PLESNO VESELICO

Glasbene Matice

V SOBOTO, 13. JANUARJA

v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

IGRAL BO PETE SRNICK ORKESTER

Obilo zabave in razvedrila za vse posetnike!

DRUGA IZDAJA

ENGLISH - SLOVENE DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

CENA $5.00

VABILO NA VABILO NA

LOVSKI BANKET

ki ga priredi

St. Clair Rifle & Hunting Club

V NEDELJO, 14. JANUARJA

v Slov. domu na Holmes Ave.

Začetek ob 6. uri zvečer

Serviralo se bo srnjakovo in kokošjo večerjo ter fino pijačo. Igrala bo izvrstna godba. Najboljša postrežba.

Vabi ODBOR.

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO.'S BASEMENT

Protekcija proti mrzlemu vremenu

25% volneni

DVOJNI

BLANKETI

Ti blanketi so narejeni po "Nashua"—in so najboljši te vrste na trgu! 25% volneni, 75% bombažno-plaid, obrobljeni z rayon satinom. Mere 72x84 v modri, zeleni ali rozasti barvi.

5.98

25% volneni eno-barvni blanketi

25% volneni, 15% rayon, 60% bombažni, v rozasti, modri, zeleni ali maroon barvi. Mere 72x84 .... **4.98**

100% vse-volneni blanketi

"Queen Ann" izdelka, vse-volneni blanketi v rozasti, modri, zeleni ali rust barvi. Velikosti 72x84. .... **8.98**

5% volneni plaid dvojni blanketi

5% volneni, 95% bombažni . . . v rozasti ali modri plaid barvi. Mere 70x80. .... **2.98**

Krasna, prvovrstna posteljna odeja

Velika izbera raznih stilov in barv, po tej nizki ceni. Nekatere so napolnjene z volno. **6.98**

PET LET POZNEJE

LOJZE JERANČIČ

(Iz dnevnika odpuščenega kaznjenca)

(Nadaljevanje)

"Tekli niste nič? Mitničar z Dunajske ceste pravi, da je prišel neposredno po strelu ven, a ni videl nikogar prihajati z Vodovodne ceste."

"Saj tega tudi ni mogel videti, če pa sem bil jaz že v bližini Kačičeve gostilne, ko se je razlegel strel."

"Štiri tedne po dogodku sem bil osebno na Vodovodni cesti. Bila je prav taka tema, kakor takrat, ko se je zgodil zločin. Razmotril sem položaj in se potem naglih korakov napotil do vašega doma," je pripovedoval sodnik.

"In koliko časa ste hodili?"

"Enako, kakor vi: 30 do 35 minut. Sumljivo se mi dozdeva le to, da tako natančno veste, koliko je bila ura, ko ste se ločili od Petkovškove, in koliko, ko ste prišli domov."

"Imam navado, da mnogokrat pogledam na uro. Glede razdelitve časa sem bil vedno zelo natančen. O tem lahko vprašate domače. Tudi brez ure vam uganem, vsaj približno, čas. Sicer pa navadno nisem bil brez ure. Še v celici jo imam, čeprav ni zlata ali srebrna."

"Oho, kakšna pa je?" je osupnil sodnik.

"Solnčna!"

Sodnik se je nasmehnil in mi stavil vprašanje:

"Torej koliko je ura sedajle?"

Povedal sem mu z razliko nekoliko minut. Ta poizkus je pozneje sodnik večkrat ponavljal. Razen enkrat, sem vselej pogodil pravi čas.

"Kolikokrat sta se poljubila zadnji večer?"

"Morda petkrat," sem odvrnil in zardel. V resnici sva se nemara petkrat petkrat, če ne večkrat. Če je bil sodnik kdaj zaljubljen in je imel priliko spremljati ljubljeno deklico zvečer domov po slabo obljudeni cesti, mi gotovo ni verjel, a rekel ni ničesar.

"Kdaj ste jo prvič poljubili?"

"Osemnajstega marca."

Po krajšem premoru je sodnik naenkrat velel:

"Pokažite, kaj imate v žepih!"

Osuplo sem ga pogledal in začel prazniti žepe. Na mizo sem zložil listke, na katerih sem imel zabeležene dneve zaslišavanj in važnejše dogodke. Sodnik je primerjal zapiske z zaslišavanji in ugotovil, da se vse ujema. Potem sem moral povedati, odkod sem dobil papir. Pozabil sem, kako sem se opravičil.

"Iz vsega tega sklepam, da ste zelo natančni," je povzel sodnik. "Nemara, da imate doma tudi kake zapiske. Kaj menite?"

"Kar sem imel, so našli. Sedaj nimam ničesar več," sem odvrnil. Pri tej priliki pa sem se spomnil dnevnika, ki je ležal v najvišjem predalu v trgovini, kamor ni prodrlo bistro oko policije.

"Pri vas doma je težavno iskati take drobne stvari, kot so pisma, samokres in slično. Veliko smo iskali, a našli bore malo. Tam, kjer so hlevi, bi lahko skrili top, pa bi ga ne bilo lahko odkriti," je razlagal in nato vprašal:

"Povejte po pravici, ali ste imeli kdaj samokres?"

"Nikoli, ker ne znam ravnati z njim. V roki sem ga pač že imel, a to je bilo pred leti, ko sem hodil še v gimnazijo. Ob preobratu je bilo. Neki moj tovariš, ki je bil pri "narodni straži", ga je bil prinesel v šolo in sva ga ogledovala pod klopjo."

". . . pod klopjo, aha! A kako se piše dotični tovariš?"

Razume se, da je tipkarica stenografirala vsako mojo izjavo in smo potem na podlagi njenih beležk sestavili zapisnik, ki ga je pisala na stroj. Vsak zapisnik sem še enkrat prečital, preden sem ga podpisal.

Domači so me posečali redno vsakih štirinajst dni. Za papanom so prišli mama. Stanko in teta, potem zopet papa in tako so se menjavali. Mnogo hitreje mi je potekal čas, ko sem štel dneve, kdaj dobim zopet poset. Vselej sem pri slovesu omenil: "Do prihodnjega poseta bom že doma, boste videli!"

Od 1. junija do 1. avgusta

Dne 1. junija je preiskovalni sodnik dovolil, da smem prejeti vsak teden od doma po dve knjigi. Hkrati me je opozoril, naj ne skušam zlorabiti tega na ta način, da bi se s podčrtavanjem posameznih besed, zlogov ali črk v knjigi hotel sporazumeti z zunanjim svetom, češ, da so mu znane vse take ometnosti. Rekel je, da bo natanko pregledal vsako knjigo, preden jo bom dobil v roke in ko jo bom vračal. Opozorilo je zaleglo. Opustil sem namero, da bom v hrbtu knjige iztihotapljal pisma.

Hrana v jetnišnici je bila zelo slaba in sem moral biti pogosto lačen. Sicer sem si za svoj denar kupoval vsak dan kake malenkosti, a to ni zadostovalo, ker vladajo v taki hiši tudi glede zasebnega nakupa živil posebni, zelo omejeni predpisi.

Z zvezami v hiši je ostalo večinoma pri starem. Majhen svinčnik, katerega sem z veliko težavo dobil, sem imel skrit v — laseh. Zvesti sosed me je vztrajno zalagal s časopisi in mi hodil pravit k linici dnevne novice. Onega z Vodovodne ceste so medtem izpustili. Zvedel sem, da se je po mestu razširila govorica, da so tudi mene izpustili. Nekateri so me celo "videli" na ulici.

Nekega dne me je preiskovalni sodnik pokazal mladi gospodični, ki sem jo na prvi pogled spoznal. Tudi ona se me je še spominjala. Bila je tista, od katere sem kupoval pri dragotinarju Somnitzu vezilo za Faniko. Poklicali so jo, da bi potrdila mojo istovetnost s kupcem zlate verižice.

Sledilo je zanimivo srečanje s sošolcem, čigar izjavo mi je prišel čitat policijski nadsvetnik dr. Moder v oni viharni noči.

Ko sva si gledala iz oči v oči, ni bilo nobenega sledu o oni ponosni samozavesti, ki je vela iz kratkih, jedrnatih stavkov famozne izjave. Fant je bil ves zmeden in je iskal primernih besed, da bi odgovoril na sodnikovo vprašanje:

"Ali je Jerančič resnično rekel, da bo Petkovškovo ustrelil, če se mu ne vda, kakor ste povedali pri policiji?"

"Tega ni rekel, to se pravi . . tako naravnost ni rekel, ampak . . ."

"Je rekel, ali ni rekel?" ga je strogo prekinil sodnik.

"Ni rekel, ampak jaz sem mislil, da bi Jerančič kaj takega utegnil napraviti, ko je tako odločen!"

"Misliti se pravi — nič vedeti!" je opomnil sodnik ter se obrnil k tipkarici in narekoval novo svedokovo izjavo, ki jo je ta podpisal s takim stoičnim mirom, kakor bi živel v zavesti, da je prav zaprav zato samo na svetu, da podpisuje svoje duhovite izjave. Poparjen je odšel.

Preiskovalnemu sodniku je jelo polagoma zmanjkovati vprašanj, iz česar sem sklepal, da se zadeva približuje koncu. Doslej me je vsakokrat goljufalo, ko so me vodili v zasliševalno celico. Vselej sem pričakoval, da mi sporoče, kako so našli pravega krivca, a mene da izpuste.

Nekega dne sem med drugimi pogovori začel opisovati, kaj se mi ponoči sanja. Bleda gospodična, ki je sicer nadvse hladno, mehanično pisala na stroj, kar ji je narekoval predstojnik, je pri tej priliki postala izredno pozorna. Moralo jo je nadvse zanimati, kaj sanja takle dvajsetleten mladenič, ki je obdolžen, da je umoril svojo ljubico.

Že radi tega ker bi bil iz srca rad ugodil njeni radovednosti, me je jezilo, da mi ljubi Bog ni pošiljal tako zanimivih sanj, kakor svetim očakom stare zaveze. Pokojno Faniko sem gledal v snu vsega skupaj samo dvakrat in še tedaj v zelo nejasnih obrisih, dasi sem si pogosto želel, da bi uzrl v sanjah njeno ljubeznivo podobo.

Skoro potrta je bila uboga tipkarica, ker nisem razodel dosti več, kot nič.

Od 1. julija do 1. avgusta

Dnevi so potekali enakomerno dalje. Človek se nekako privadi monotonosti jetniškega življenja in otopi v njem. Vedel sem, da je že davno minula pomlad in da smo v visokem poletju. Včasih sem zaprosil soseda, ki je prišel mimo, naj odpre železni poklopec na mrežasti linici v vratih in ga postavi tako, da ne bo mogel zdrkniti nazaj. Potem sem gledal po cele ure na hodnik in skozi okno tja gori proti Sv. Krištofu in Vodovodni cesti. Moje oči so šetale po lesketajočih se strehah, po bujno zelenem drevju in so pohitele slednjič na sinje vrhove Kamniških planin. Davno so spolzeli po njih skalnatem temenu zadnji curki snežnice, na njih vrhovih je kraljevalo solnce in vriskalo poletje.

A jaz sem se privadil svoji ječi. Slutnje so govorile:

"Tam je svoboda! Tam je polje in na polju zori v tem času pšenica. Bela cesta se vije po ljubljanskem polju mimo Sv. Križa. In tam je zdaj ona . . ."

Še marsikam in marsikod bi me morda vodile s lutnje, a srce je krenilo med grobove in poiskalo njenega. Zahrepenel sem, da bi lastnoročno obdelal Fanikino gomilo in nasadil nanjo živordečih rož, tako bi jih nasadil, da bi rastle v obliko srca. In sklonil bi se ter poljubil rožnato srce nad njenim trohnečim srcem . . .

V tem bolnem hrepenenju sem krotil tisoč želja, ki se morejo poroditi mlademu človeku v ječi. Dostikrat me je tiščalo v grlu, od bolečine bi zarjul, a sem se domislil: njena ječa je še tesnejša! V ozko jamo so jo položili in nasuli na vrh prsti. Potrpežljivo čaka njeno telo večne pomladi, a duh? Duh njen je z menoj in svobodno se šetava po cvetočih poljanah. Še smrti kljubujeva!

Ukrotil sem želje, sprijaznil sem se z usodo — otopel sem za zunanje pojave življenja.

Pisal sem zagovorniku, ki se je takoj odzval in me posetil. Povedal je, da bo preiskava v kratkem zaključena in da se bova potem lahko pogovorila sama, bdez preiskovalnega sodnika.

Vsak teden je prihajal nadzorovat zapore predsednik deželnega sodišča, ali njegov namestnik. Hodil je po celicah in spraševal jetnike o prošnjah in pritožbah. Spremljal ga je navadno ravnatelj jetnišnice. Prišla sta tudi k meni. Vselej sem spraševal, kdaj me izpuste, a predsednik je navadno samo skomizgnil z rameni, se obrnil in odšel.

Zdravnik mi je dovolil, da smem tudi čez dan ležati, kar je sicer najstrožje zabranjeno. Čital sem mnogo, saj drugega opravila prav za prav nisem imel. Z dovoljenima dvema knjigama so jele polagoma prihajati še po dve ali tri zraven. Sodnik je bil dober človek in se ni protivil.

V preiskovalnem zaporu sem sprevidel, da je jetnišnica razen za potepuhe, tatove, morilce, goljufe in podobno "gospodo", še za nekatere druge sloje človeške družbe zanimiva ustanova. Ogledovat so prišli njo in njene prebivalce kaj pogosto orožniki, detektivi, juristi, medicinci itd. Teh posetov nisem bil nobenkrat posebno vesel. Gledali so me, kakor kako cirkuško posebnost in se pomenljivo spogledovali ter se dregali s komolci. Vsaj preiskovance naj bi merodajni činitelji pred takimi pogledi ščitili.

CLEVELAND ORCHESTRA
Fritz Reiner, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek, 11. jan., 8:30
Sobota, 13. jan., 8:30
VSE RUSKI PROGRAM
Severance dvorana CE. 7300

DR. P. B. VIRANT — Optometrist

PREGLED OČI — PREDPIS OČAL

Uradne ure: 9:30 do 12:00; 1:30 do 5:00
Zvečer: 6:30 do 8:30
v sredo in soboto 9:30 do 12:30

15621 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio
v poslopju North American Banke
Za sestanek pokličite IVanhoe 6436

'Fighting Third' Giving a Good Account of Itself

The U. S. Third army has given an excellent account of itself during the entire war. Upper left, shows Maj. Gen. E. V. Landrum addressing officers and men during lull in activities somewhere in northern France. Lower left, largest ordnance tractor, used to haul 8-inch and 240-mm. guns for Third army. Center, searching streets for lurking Nazis. Right, Lieut. Gen. George S. Patton, commanding general of the Third army.

Mali oglasi

ZAVAROVALNINA — Kadar potrebujete zavarovalnino proti ognju, viharju za avtomobile, domove, šipe, itd., se lahko zanesljivo obrnete na

L. Petrich
19001 Kildeer Ave. — IV. 1874

V vašo izbero imamo fina vsakovrstna californijska vina. Imamo domača in importirana vina po nizkih cenah, kot tudi domače in drugo izvrstno pivo 6%, da si lahko vzamete domov v zaboju ali steklenicah. Tudi špagete, zmleto meso, omaka in sir za na dom po 50c krožnik. Pridite k

Perry Wine House
gl. trgovina
7205 WADE PARK AVE.
EN. 9276
IMAMO TUDI ČAMPANJEC
Odprto od 9. zj. do 11. zv.

Vam zatekajo noge?

Z gumijasto elastičnimi nogavicami si boste preprečili bolečine nog, če vam ob koncu dneva zatečejo noge. Splačalo se vam bo kupiti par teh nogavic na poskušnjo.

Mandel Drug
Lodi Mandel
PH. G., PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEnd. 3028

Bonds Over America

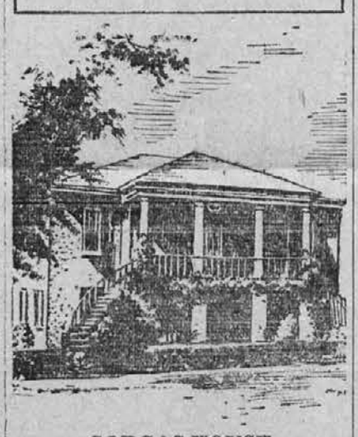

GORGAS HOUSE

Because pioneers in Alabama did not have wives and children with them, education received little attention until statehood was achieved in 1820. Poor and middle-class children attended the public schools while children of planters and other well-to-do families attended private schools up to the War Between the States. The University of Alabama was opened at Tuscaloosa in 1831. Gorgas House, built in 1829 and occupied by the famous Confederate General while he was president of the University, stands as a splendid tribute to education's rapid rise in the State. It is worth buying War Bonds to supply U. S. service men who are fighting to protect educational advantages such as Alabama has attained. *U. S. Treasury Department*

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poražene osišče in vse, kar ono predstavlja!

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE
ŽENSKE ZA OSKRBNICE
za poslopja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu
od 5.10 pop. do 1.40 zj.
Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo
Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah
The Ohio Bell Telephone Co.

Mali oglasi

V bližini

E. 232 St. se je zgubilo mladega belega psa, "Spitz" pasme. Ako ga je kdo našel, je prošen, da ga vrne na 736 E. 232 St., ali pa naj pokliče IV. 2149.

Stanovanje

s 3 sobami se odda v najem. Najemnina samo $18 mesečno. Za podrobnosti se vpraša pri Mrs. Hogan, 16014 Saranac Rd., Suite 2.

Dodatna zahvala

Spodaj podpisani se iskreno zahvaljujem Mr. in Mrs. John Tanko in družini, ter Mr. in Mrs. Louis Čebul in družini, za krasne vence, ki so jih poslali na krsto moje pokojne soproge Christine Pirnat.

Ako se je slučajno pomotoma izpustilo še kakšno drugo ime, prosim oproščenja, ter se enako najlepše zahvaljujem.

Andrew Pirnat

Monogram

kuhinjsko peč na plin, se proda po zmerni ceni. V zelo dobrem stanju. Vpraša se po 5.30 uri zvečer na 1148 E. 66 St.

Nov 9x12 Congoleum Rug
$2.95
JACK BELKIN
1699 E. 55 St., nasproti Payne

ZA REVMATIČNE BOLEČI PITAJTE
PAIN-EXPELLER
Od 1867 god . . .
Zanesljiv liniment familjeni

Slovenske plošče
Nenavadno velika zaloga valčkov, polk in popularnih komadov
Johnny's Record Shop
5815 Superior Ave.
Odprto od poldne do 9. zv.

OHIJSKA VINA
prodajamo na debelo in drobno
Joseph J. Smole, Jr.
6112 Glass Ave.

Kupujte vojne bonde!

SEZNAM

S KOM MORETE POMAGATI K ZMAGI

★

MAŠČOBE IN MASTNI ODPADKI
Prodajte vašemu mesarju

★

KOVINSKI ODPADKI
Povprašajte v vaši mestni dvorani

★

SHRANITE STARE ČASOPISE
Pokličite PR. 6100 za odpremo

★

KOSITRNE ŠKATLJICE
— Operite jih
— Strite jih
— Shranite jih
— Oddajte jih
na pristojna mesta za pobiranje

★

Pobiranje v Clevelandu:
na vzhodni strani:
prvo nedeljo v mesecu;
na zapadni strani:
tretjo nedeljo v mesecu

Dovoljeno nam je uposliti v vhodu

POTREBUJEMO
PRESS ASSEMBLER
EXTERNAL GRINDER
ENGINE LATHE OPERATORJE
TURRET LATHE OPERATORJE
RADIAL DRILL PRESS OPERATORJE
VOZNIKA ELEKTRIČNI VOZIČKA
TEŽAKE

Stalna dela sedaj in po
Visoka plača od ure in over
LEMPCO PRODUCT
DUNHAM RD.
MAPLE HEIGHTS

Lathe operator
Toolmakers
in Tool mašinis
Arc welderji
Nočno delo
Visoka plača od ure pol
nusa za nočno delo
THE YOD COMPAN
5500 Walworth A
(2 cesti južno od Lora W. 53 St.)

Pomivalke poso
Podnevi ali ponoči
$100 mesečno
Čas in pol za nadurno
Damo uniforme in ob
The Osborn Mfg
5401 Hamilton Ave

SNAŽILK
Polni čas
Tedenska plača
Zglasite se na 5. nad
EMPLOYMENT OFF
Wm. Taylor Son &

WHERE THE FUEL G

AN ARMY TRANSP
burns 33,000 gallons of f
a day.